

MĂSURĂ PONDERALĂ ROMANO-BIZANTINĂ DESCOPERITĂ LA RASOVA, JUD. CONSTANȚA

Radu OCHEȘEANU,
Traian CLIANTE

Măsurile ponderale emise de autoritățile imperiale în secolele IV—VI e.n. constituie și pentru ținutul românesc de la Dunărea de jos un izvor istoric de prim ordin în confirmarea caracterului romano-bizantin al vieții economice dobrogene. Exceptând greutățile de plată aflate la Edificiul roman cu mozaic din Tomis și care, aşa cum indică mărcele de garanție din plumb aplicate pe fețele acestora, aparțin epocii bizantine târziu, pondurile din bronz, singurele care ne preocupă aici, au fost semnalate în descoperirile de pe litoral, la Callatis¹, Tomis² și probabil Histria³, în interiorul provinciei Scitiei Mici, la Tropaeum Traiani⁴, ori pe linia fortificată a Dunărilor, în fortificația romano-bizantină de la Izvoarele (fost Pîrjoaia)⁵. Descoperit în cursul săpăturilor arheologice din anul 1981 de la Rasova, punctul „Pescărle”⁶, un alt pond de bronz vine să adauge la lista localităților dobrogene și Flaviana (?)⁷, cetatea romano-bizantină aflată pe limesul dunărean al imperiului de la Constantinopolis.

SEXTANS — 1/6 libră — 2 uncii — 12 solidi — 51,58 g.

Pond de bronz

Dimensiuni: 26 mm X 25 mm; grosime: 8 mm; greutate: 41,53 g, greutatea actuală a pondului fiind mult redusă datorită corodării. Formă rectangulară.

IB (12) punctat.

Analogii: Geneva⁸, p. 11, nr. 143 și p. 12, nr. 144, dar pe ambele ponduri NIB (νόμισματα 12).

A doua jumătate a secolului IV e.n. — secolul V e.n. MINA Constanța, inv. 32711

Planșele la pag. CIX)

NOTE

1. R. Ocheșeanu, *SCN*, 8, 1984, p. 91, nr. 17.
2. G. Severeanu, *BSNR*, 24, nr. 69–72, 1929, p. 41 = R. Ocheșeanu, *op. cit.*, p. 90, nr. 4; deasemenea încă două greutăți, astăzi pierdute, *Biblioteca Academiei RSR, Inventarul colecțiunii numismatice, 1911–1916*, mss., p. 20, nr. 142 unde „o greutate bizantină de aramă găsită la Constanța” și *Biblioteca Academiei RSR, Inventarul cabinetului numismatic*, nr. 875, unde „pond cu Γ..., descoperit la Tomis din col. M. Roșuleț”.
3. R. Ocheșeanu, *op. cit.*, p. 91. nr. 13.
4. *Ibidem*, p. 91, nr. 12.
5. V. Culică, *BSNR*, 67–69, nr. 121–123, 1973–1975, p. 227–229 două ponduri discoidale, fiecare valorind cîte două nomisme.
6. Pondul a fost aflat într-un strat roman timpuriu. Posibil ca la data pierderii greutății, zona respectivă să fi fost nelocuită și afectată pieței.
7. Pentru Flaviana (?), vezi *TIR*, L 35 Bucarest 1969, sub voce.
8. Geneva = N. Dürr, *Geneva*, 12, 1964, extras.

POIDS ROMANO-BYZANTIN DÉCOUVERT À RASOVA, DEP. DE CONSTANTZA.

— RÉSUMÉ —

Aux cours des fouilles effectuées à Rasova, au point « Pescărie , l'antique cité Flaviana (?) sur le limes danubien, on a découvert (en 1981) un poids de bronze romano-byzantin, portant l'inscription $IB = 12$ solidi. Ce poids vient s'ajouter aux anciennes découvertes enregistrées à Callatis, Tomis, Istros, Tropaeum Traioni et Izvoarele-Pirjoaia.

FIG. 2. MONEDE DE ARGINT DESCOPERITE ÎN DOBROGEA.
FIG. 2. MONNAIES D'ARGENT DÉCOUVERTES EN DOBROUDJA

MĂSURA PONDERALĂ ROMANO-BIZANTINĂ DESCOPERITĂ LA RASOVA, JUD. CONSTANȚA

(pag, 173)

Radu OCHEȘANU, Traian CLIANTE

CIX

FIG. 1. POND DE BRONZ DESCOPERIT LA RASOVĂ (MĂRIT).

FIG. 1. POIDS DE BRONZE DÉCOUVERT A RASOVĂ (AGGRANDI)